

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,25 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 3-linowej 30 gr, w tablicy na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Biuletyn prasowy „Drweca“ Sp. z o. p. w Nowe Miasto.

Adres telegrafu: „Drweca“ Nowe Miasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowe Miasto-Pomorze, Wtorek, dnia 31 maja 1927.

Nr. 65

Co Kościół gani, to rząd zaleca.

Stanowisko Kościoła kat. a rządu w stosunku do Ymki. — Co to jest Ymka?

Y. M. C. A. jest to organizacja mająca rzekome cele humanitarne i dobroczynne, jak zakładanie kursów dla młodzieży kształcącej, czytelnik, hal gimnastycznych, urządzeń sportowych, zakładów dobroczynnych i t. d. Ale pod płaszczkiem dobroczynności kryje się cel inny, a prawdziwy, mianowicie szerzenie idei sekt protestanckich, jak metodystów, badaczy Pisma św. i innych. Choć cel ten nie ujawnia się od razu i wyraźnie i nie ma na razie dowodów otwartego występowania u nas Ymki przeciw kościołowi katolickiemu, to jednak stając na równi wszystkie wyznania chrześcijańskie osłabia rzeczona organizacja przekonania katolickie a szerzy indyferentyzm religijny.

To też kościół kat. widząc grożące z tej strony niebezpieczeństwo wierze katolickiej, zajął wobec owej organizacji stanowisko nieprzychylnie.

Stolica Papieska oraz Biskupi polscy ostrzegają przed przynależnością do Ymki, jako organizacji wrogiej kościołowi kat.

Jakie stanowisko zajmuje wobec Ymki Stolica Papieska? Stolica Papieska dekretem św. Oficjum z dnia 5 listopada r. 1920 potępiła działalność Ymki jako instytucji założonej przez sekciarzy protestanckich, metodystów szerzących idee protestantyzmu.

Co mówi o tej organizacji ks. kardynał Kakowski?

Kiedy na wiosnę tego roku zaczęto zbierać ofiary na tę instytucję w Polsce, ks. kardynał Kakowski w Warszawie wydał list papieski do duchowieństwa i wiernych diecezji warszawskiej, odczytany we wszystkich kościołach przeciw popieraniu tego społeczeństwa polskie związku Ymca. Przylatca on w tym liście pasterskim jeszcze raz zdanie Stolicy świętej, potępiając działania tej organizacji, przypomina obowiązek każdego katolika zastosowania się do zdania Stolicy św., wykonuje szkodliwe działania sekciarskie Y. M. C. A. w Polsce i przestrzega przed dawaniem ofiar na cele tej organizacji. Niech protestanci i sekciarze popierają swoje organizacje, ale pomimo oświadczeń polskiej Y. M. C. A. i pomimo dobrej woli niektórych jej zwolenników, sprzeniewierza się stanowisku Polaka-katolika ten, kto złoży najmniejszą ofiarę, a tembardziej grosz wdowi na wspieranie propagandy, która nie jest ani polska, ani katolicka!

Za fizyczne i sportowe wartości, choćby i najwyższe, tak mówi dalej Ks. kardynał Kakowski, nie poświęcimy wiary młodzieży katolickiej amerykańskiemu sekciarstwu. Y. M. C. A. bowiem jest w gruncie rzeczy nowożytną formą sekty religijnej, która pod płaszczkiem „czynu i dobroczynności“ chce szerzyć zasady protestanckie wśród katolików Europy.

Nie udało się jej propaganda we Włoszech ani we Francji ani w innych krajach katolickich, przerzuciła się wtedy z wytężoną robotą do Polski, gdzie temi samymi sposobami, które wszędzie indziej zostały poznane i potępione, usiłują zdobyć Polskę.

Katolicy miejcie się na baczności, zachowajcie roztropność!

A co mówi o Y. M. C. A. ks. arcybiskup Krakowski Sapieha?

„Jesteśmy wszyscy przekonani, że naszemu społeczeństwu potrzeba zdrowia i sił fizycznych, ale jeszcze bardziej potrzeba sił moralnych i stałych zasad. Nie chcemy zaprzeczać, że Organizacja Ymki może przyczynić się do wyrobienia naszej młodzieży, jednak musimy uznać, że wprowadzenie jej w atmosferę choćby tylko wątpliwości religijnych i jakiejś nieuchwytniej międzynarodowej religijności, wyznanej ze stałych zasad, musi się odbić szkodliwie na jej przekonaniach i podkopć w sumieniu wszelką pozytywną religijność a tem bardziej prawdziwe chrześcijaństwo, zawarte w katolicyzmie. Wierzymy bowiem zapewnieniom, że Y. M. C. A. u nas nie występuje otwarcie przeciw kościołowi katolickiemu i wierze katolickiej, jednak, stając na równi wszystkie wyznania chrześcijańskie, temsamem osłabia przekonania katolickie i stwarza wielkie niebezpieczeństwo

obojętności, osłabia siłę zasad, jakie winny kierować naszym życiem.

Popieranie przez organizację choćby tylko niejasnych pod tym względem i niezdecydowanych, jest szkoda dla naszych przekonań religijnych, ale tak samo osłabieniem sił naszej pracy społecznej. Wiedzeni temi powodami i z obowiązku pasterskiego musimy przestrzec wiernych naszej archidiecezji, wskazując obowiązek sumienia niepopierania i niebrania udziału w takiej organizacji, której celów i zasad z zasadami katolickimi pogodzić nie można.

A jakie stanowisko zajmie wobec Ymki rząd polski?

Wyjaśnia to okólnik Ministra oświecenia do Kuratorów szkolnych, rozesłany dnia 28 kwietnia br.

Z powodu konkretnych wypadków, przedstawionych mi przez Związek młodzieży chrześcijańskiej „Polska Y. M. C. A.“, uważam bezwarunkowo za niewskazane utrudnianie lub wprost zakazywanie młodzieży szkolnej uczestniczenia do ognisk tej instytucji, korzystania z urządzeń, sal gimnastycznych, brania udziału w ćwiczeniach fizycznych, grach i zabawach ruchowych dla młodzieży tam organizowanych, korzystania z kursów językowych, wykładów i t. p. Czynnikiem tylko tego rodzaju zakazywanie, że młodzież szkolna może należeć do polskiej Y. M. C. A., wyłącznie w charakterze uczestników, a nie członków oraz, że młodzież przed uzyskaniem uczestnictwa w danym ognisku, związku „Y. M. C. A.“, winna zgłosić swój zamiar w dyrekcji szkoły, która specjalnych trudności w tym względzie czynić nie powinna. Bliższe zainteresowanie się zajęciami młodzieży w polskiej Ymce, dokładniejsze wniknięcie w ducha i pracę Ymki ze strony dyrekcji szkół i nauczycielstwa, uważam za bardzo wskazane i pożądane. Tylko bowiem w ten sposób można wyrobić sobie sąd jasny i obiektywny o działalności instytucji.

Zechcą panowie kuratorzy zawiadomić o tem dyrekcje szkół“.

Minister (—) dr. Dobrucki.

Widzimy stąd, że stanowiska zajęte przez Ministra Oświecenia publicznego w sprawie Ymki, stoi w jasnej sprzeczności do stanowiska Stolicy Papieskiej i Biskupów polskich.

Uchwała kolegi prefektów w sprawie Ymki.

Wobec okólnika p. min. W. R. i O. P. z dnia 28. IV. nr. 9. Prez. 7419/27, Księża Prefekci Kolei Warszawskiej, zebrani dnia 17. V. na posiedzeniu zwołanem zwrócili się do Zarządu Głównego Kół Księży Prefektów:

1. z oświadczeniem, że jako kapłani, czują się obowiązani w sumieniu, stosownie do wskazań Stolicy Apostolskiej, wyrażonych dnia 5. XI. 20 r., a potępiających działalność stowarzyszenia Y. M. C. A., jak również do listu pasterskiego J. Em. Ks. Kard. Kakowskiego, a ogłoszonego dnia 2. IV. br., — bronić duszy naszej młodzieży przed zakusami na nią wpływów protestanckich i międzynarodowych stowarzyszenia Y. M. C. A.

2. Z prośbą, ażeby ich oświadczenie zechciał za-

komunikować innym Kółom Księży Prefektów oraz Władzy Duchownej.

Uchwałę tę przyjęto jednomyślnie i bez dyskusji.

Zasłużony Kapłan składa order z powodu okólnika min. Dobruckiego w sprawie Y. M. C. A.

Zasłużony działacz społeczny i opiekun ludności Gorlic (Małopolska Zachodnia) w czasie wojny światowej, Ks. prałat Świątkowski, wysłał do kancelarii P. Prezydenta Rzplitej następujące pismo:

„Excellencjo! Jaśnie Wielmożny Panie Prezydencie!

Okólnik Pana Ministra W. R. i O. P. do Warszawy 28. 4. 27. Nr. O. Prez. 1419/27. „W sprawie uczestnictwa młodzieży szkolnej w Związku „Polska Ymca“ rozesłany do Panów Kuratorów Okręgów Szkolnych a przez nich do Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnie kształcących, seminarjów nauczycielskich oraz szkół zawodowych wydany po 1. Orzeczeniu św. Kongregacji Officjum 5 listopada 1920, 2. Liście osterskim Księża Biskupa krakowskiego na wiosnę 1921, 3. Liście past. prymasa św. kardynała Dalbora, 4. Liście past. prymasa ks. arcybiskupa Hłonda, 5. Liście past. kardynała Kakowskiego, 6. Liście past. Księcia Metropolity Sapiehy w ostatnich miesiącach 1927, w których wszyscy dostojnicy kościoła mający wyłączne prawo decydowania, co jest a co nie jest niebezpiecznym dla wiary i moralności głoszonej przez Kościół katolicki, Konstytucją z 17 marca uznany za panujący w Polsce, ostrzegają społeczeństwo nasze przed niebezpieczeństwami grożącymi ze strony Y. M. C. A. zmusza mnie do następującego oświadczenia:

Wobec wielce nieaktownego i tak jasrawego podkopywania powagi Episkopatu polskiego przez najwyższą Władzę szkolną w naszej niefortunnej Ojczyźnie; wobec narażenia młodzieży szkolnej na osłabienie wiary i moralności, gdyż staje przed dylematem: kogo ma słuchać w rzeczach wiary i styki katolickiej? czy biskupów czy ministra W. R. i O. P.; wobec formalnych, a co gorsza, urzędowych kpia z przestróg Episkopatu,

dotknięty powyższym Okólnikiem Ministra W. R. i O. P. w najgłębszych mych uczuciach kapłańskich, a zarazem wiedząc, ile zgorszenia Okólnik ten w szeregu młodzieży i w społeczeństwie i tak już gruntownie radykalizującym wywoła,

uważam za niegodne kapłana katolickiego poczytywać za jakikolwiek zaszczyt odznaczenia „Krzyżem komandorskim Orderu Odrodzenia Polski“ przyznane mi przez Excellencję Pana Prezydenta 9 listopada 1926 a intymowane pismem Kancelarza tegoż Orderu Pana Jana Kochanowskiego z 11 listopada 1926 i

pozostawiam Excellencji Panu Prezydentowi to odznaczenie me do dyspozycji.

Bo doprawdy biedna Polska, która sz na tego rodzaju operacje duszy młodzieży polskiej przez Ministra W. R. i O. P. dokonywane patrzeć musi!!

Z wyrazami wysokiego poważania dla Excellencji Pana Prezydenta

ks. Bronisław Świątkowski,
tajny podkomorzy J. Św. i wysłużony katecheta.

Wspaniały triumf polskości na Górnym Śląsku.

Prawie 100 proc. dzieci wpisało się do szkół polskich. — Po wsiach nie będzie ani jednej szkoły niemieckiej.

Katowice, 24. 5. W sobotę kończą się na G. Śląsku wpisy do szkół powszechnych. Urzędowego zestawienia rezultatów wpisów jeszcze nie ma, jednakże już wcale prywatnych informacji zebranych ze wsi i miast okazuje się, że jeżeli idzie o szkoły polskie, to wpisy wypadły wprost imponująco. We wszystkich powiatach, tak po miastach, miasteczkach, osadach fabrycznych, jak i wsiach, liczba dzieci polskich w szkołach polskich znacznie wzrosła, a to nawet do 100%, natomiast zmalała niebywale liczba dzieci w mniejszościowych szkołach niemieckich.

I tak w pow. katowickim wpisało się do szkół polskich 91% dzieci (w r. ub. 75%), w Wielkich Katowicach 72% (r. ub. 62%), w Król. Hucie 72% (r. ub. 61%), w pow. Świętochłowickim 81% (r. ub. 54%), w pow. tarnowsko-górskim 89% (r. ub. 82%), w pow. pszczyńskim 95% (r. ub. 85 proc.), w pow. lublińskim 99 proc. (r. ub. 90 proc.), w pow. rybnickim 96 proc.

(ub. r. 90 proc.). Ponadto w całym szeregu miejscowości przepisano dzieci polskie ze szkół niemieckich do szkół polskich.

W Rybniku 90 proc. dzieci wpisało się do szkół polskich, zaś w całym szeregu miejscowości 100 proc. dzieci zostało wpisanych do szkół polskich. Nawet w miejscowościach zagrożonych, jak w Król. Hucie, Siemianowicach i Chrobaszowie mimo szalonej agitacji niemieckiej, wpisy do szkół polskich wypadły wspaniale.

Wobec takiego rezultatu w całym szeregu miejscowości, szkoły mniejszościowe będą zlikwidowane z powodu braku dzieci. Po wsiach nie będzie już odtąd ani jednej szkoły niemieckiej.

Wpisy te świadczą o wielkiej zmianie w nastroju na G. Śląsku. O korzystnej zmianie tej świadczą jeszcze i wybory gminne, które wszędzie zakończyły się zwycięstwem polaków.

Nowe rozporządzenia prasowe Prezydenta Rzeczypospolitej wchodzą w życie już 8 czerwca.

Warszawa, 24. 5. W nr. 45 Dziennika Ustaw z dn. 24 bm. ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dn. 10 maja 1927 r. o prawie prasowym oraz rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dn. 10 maja 1927 r. zmieniające niektóre postanowienie ustaw karnych o rozpowszechnianiu nieprawdziwych wiadomości i o zniewagach.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o pra-

wie prasowym i o rozpowszechnianiu nieprawdziwych wiadomości wchodzi w życie dn. 8 czerwca br. tj. w 15 dni po ogłoszeniu. Pierwsze rozporządzenie jest wspólnym dla wszystkich ziem Rzeczypospolitej prawem prasowym — drugie zaś — powtórzeniem słynnego „dekretu prasowego”, odrzuconego przez ciała ustawodawcze.

Dyplomaci sowieccy muszą w 10-ciu dniach opuścić Anglię.

Londyn, Wczoraj obradowała gabinetowa komisja dla spraw zagranicznych, zajmując się formą zerwania stosunków z Rosją.

Nota angielska dla rządu rosyjskiego wręczona zostanie w piątek sowieckiemu charge d'affaires Rosenhelzowi.

Rosyjscy dyplomaci i członkowie delegacji handlowej otrzymują 8-10 dniowy termin, w którym opuścić muszą Anglię.

Równocześnie z wręczeniem paszportów urzędnikom sowieckim zostaną oni zawiadomieni, że wyznaczony został pociąg, który ich odwiezie do portu.

W ambasadzie sowieckiej czynione są gorączkowe przygotowania do wyjazdu. Kufry są już spakowane.

Bolszewicy władcy pobrzękują mieczem, ale są to strachy na lachy.

Ryga, 26. 5. Z Moskwy donoszą, że sowiecki komisarz ludowej wojny Woroszyłow, wydał rozkaz do armji czerwonej i floty z zawiadomieniem o zerwaniu stosunków z Angliją.

Woroszyłow poleca zastrzyć pogotowie armji i floty celem ochrony unji sowiecków.

W Kronsztadzie ma być ogłoszony stan oblężenia. Okrętami angielskim będzie zakazane zawijanie do portów rosyjskich.

„Biała księga” dokumentów antyangielskich.

Londyn, 26. 5. Celem zilustrowania wrogiej propagandy sowiecków i III. Międzynarodówki przeciw Anglii, ogłoszono w formie „Białej Księgi” 15 dokumentów znalezionych w lokalu sowieckiej delegacji, oraz listę adresów, o których premier Baldwin wspominał w swem oświadczeniu.

I Litwa również chce zerwać z Sowietami.

Wilno, 26. 5. Według wiadomości ze sfery politycznych Kowna, ogromne wrażenie wywarła tam wiadomość o zerwaniu stosunków dyplomatycznych sowiecko-angielskich. Na skutek coraz bardziej ujawniającego się niebezpieczeństwa komunistycznego na Litwie i ostatniej kompromitacji poselstwa sowieckiego w sprawie gen. Kleszczyńskiego, opinia publiczna Litwy i sfery rządowych, zwrócona jest przeciwko Sowietom. Jednocześnie na sile przybiera orientacja anglofińska, propagowana przez szereg poważnych czynników politycznych w Kownie.

Anglija naprawdę zabrała się do bolszewików.

Londyn, 27. 5. Odpowiadając w Izbie Gmin dep. Labour Party Clynosowi, który przedstawił wniosek, domagający się przeprowadzenia śledztwa nad całokształtem incydentu anglo-sowieckiego, Chamberlain oświadczył, iż we wszystkich częściach świata, gdzie tylko istnieją elementy niepokoju czy buntu, rząd sowiecki starał się zawsze wykorzystać te okoliczności celem powiększenia wzburzenia i doprowadzenia do rozruchów.

Za sobotnią zerwania między Angliją a Sowietami padło 367 głosów, — przeciw 118. Duże wrażenie sprawiła wiadomość, że Kanada już dokonała także zerwania z Moskwą.

Niemcy opiekunami bolszewików.

Berlin, 27. 5. Prasa berlińska donosi, że ambasador sowiecki w Berlinie zwrócił się do urzędu spraw zagr. Rzeszy o udzielenie wizjardowych do Niemiec dla personelu sowieckiej delegacji handlowej w Anglii i dla personelu spółki handlowej „Arcos”.

Wycieczka przedstawicieli rolnictwa Finlandji w Warszawie

Wycieczka składająca się z 15 osób m. in. znajduje się b. premer Kallo, która zwiedzi Warszawę, Łowicz, Puławę i Kraków.

Wielka bitwa w Chinach.

Staughaj, 27. 5. Na równinach prowincji Hanken rozpoczęła się wielka bitwa, jaką wojaka poludniowe do tychczas nigdy jeszcze nie staczały. Boropin i 7 innych komunistów rosyjskich opuścili już Hanken. Pozostali komuniści przygotowują się do odjazdu.

B. chiński minister zakonnikiem.

B. chiński min. spr. zagr. i poseł w Berlinie Lon Yen Tsian przesłał Ojcu św. wszystkie swoje orдеры, ponieważ wkrótce wstąpi do klasztera belgijskiego.

Czy to się raz skończy?

Warszawa, 24. 5. „A. B. C.” donosi, jakoby władze wojskowe zamierzały przenieść na emeryturę poruczników powyżej 38 lat i kapitanów powyżej 43 lat.

Pierwszy transep. amunicji dla Polski w Gdańsku.

Gdańsk. Onegdaj przybył do Gdańska statek „Wilja” z ładunkiem polskiej amunicji. Jest to pierwszy wypadek wyładowania polskich materiałów wojennych w porcie gdańskim.

J. GORLIC.

65

NARZECZONA Z „TITANIKA”

ORYGINALNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA.

(Ciąg dalszy).

— Zostawcie go — zawołał Ryszard do nadbiegającego służącego. — Ja sam zajmę się koniem. W ten sposób najlepiej się poznamy obaj z Alim. W samej maszy nie tak łatwo zostaje się przyjacielem konia, jak przy ślobie.

— Brawo! — zawołał jakiś głos z łoży. — To bardzo słuszne zdanie. Chciałbym, żeby i inni koniszowiec byli tego samego mniemania!

Trzymał się pan zresztą wcale dobrze, panie Waraki i sądzę, że nasza piękna Oliwia będzie zadowolona ze smianny koniszowego.

Ryszard Waraki zarumieniał się z zadowolenia nasyższy te słowa z ust Barnuma.

Bo starzec stał ukryty w łoży i przypatrywał się całemu ćwiczeniu.

Piękna Kresolka, oddawszy Ryszardowi konia, podbiegła do łoży i ujęła rękę Barnuma.

— Dziękuję panu, dziękuję z całego serca, że pan ofiarował memu przyjacielowi tak doskonale miejsce. Ja zaręczam za niego, nie zawiedzie on z pewnością pańskiego zaslonia.

— Czy pani przypuszcza, panie Oliwio de Gondra,

że ofiarowałem panu Warskiemu to miejsce dlatego, że pani mu o to prosiła? — rzekł stary Barnum z uśmiechem. — Wcale nie! Dlatego, że pani się może podoba ten młody Polak, nie byłbym dał ani centa, tembardziej zaś czterysta dolarów miesięcznie. Ale człowiek ten spodobał mi się od pierwszej chwili: to energiczny chłopiec, ma gorącą krew w żyłach. Będzie imponował naszej publiczności, a naszym damom z lóź będzie się może więcej podobał, niżby sobie pani tego życzyła!

Piękna Kresolka zarumieniała się aż po włosy.

— Co pan przez to rozumie? — zapytała zmieszana.

— No, panie wie dobrze. Ale nie martw się moje dziecko — ja sam jestem zadowolony, że tak szybko znalazłem zastępcę na miejsce tego ordynarnego i brutalnego Thomasona.

Ten głupiec byłby mnie pozbawił mojej ulubienicy. Gdyby się pani było wczoraj zdarzyło nieszczęście, cyrk byłby poniósł niepowetowaną stratę.

— Ale, ale — dodał szybko Barnum zastywając tabaki, — chciałbym pani nadmienić, że kontrakt, który panią wiąże ze mną na dwa lata, potrzebuje jeszcze podpisu pani. Gdy się pani przebierze, to może się pani zgłosi do mej kancelarji i podpisze kontrakt.

Cytry Barnum wiedział, że dzisiaj, gdy wyświadczył Kresolce przysługę, będzie ona bardziej skłonna do podpisania kontraktu, który ją wiązał z Barnumem na całe dwa lata.

Odpowiedziała też zarsz.

— Przyjdę natychmiast, panie Barnum.

Wiadomości.

Nowomiasto, dnia 30 maja 1927 r.
Kalendarzyk. 30 maja, Poniedziałek, Ferdynand, 'kr. w.
31 maja, Wtorek, Aniela p; Petronela p.
Wschód słońca g. 3 — 23 m. Zach. słońca g. 19 — 44 m.
Wschód księżyca g. 4 — 31 m. Zach. księżyca g. 20 — 12 m.

Z miasta i powiatu.

Najprzewielebniejszy Ks. Biskup zawitał do naszego miasta.

Nowomiasto. Na zaproszenie miejscowego ks. Proboszcza Najprzew. ks. Biskup z Pokrzydwa przed wyjazdem do Lemburga, zaszczylił Swą obecnością i nasz gród. Stanąwszy samochodem przed kościołem parafjalnym około godz. 12-tej w południe — ludność miasta wieścią o przybyciu Dostojnego Gościa zaalarmowana, wywiesiła chorągwie i licznie zebrała się na rynku i ulicach witając swego Arcypasterza radosnymi okrzykami — wstąpił Najprzew. ks. Biskup do świątyni Pańskiej, aby oddać hołd ułajonemu Zbawicielowi a potem, by obejrzeć wnętrze kościoła oraz stare jego a drogiecenne zabytki. Ks. Biskup zachwycony był ich bogactwem i niezwykłością. Dwa stare portrety biskupów ks. Biskupa Łaskiego i Hohenzollera polecił przysłać do Swego pałacu. Następnie udał się na skromny posiłek do plebanji, serdecznie witany przez gospodarza domu ks. Prob. p. Burm. miasta oraz miejscowych księży. Dziękując serdecznie za gościnne przyjęcie, ks. Biskup przyrzekł swoje przybycie za rok celem odbycia tu Swej wizytacji. Przy wsiadaniu do samochodu uczennice Szkoły Wydziałowej pożegnały ks. Biskupa stosownymi deklamacjami i ślicznymi bukietami. Odjeżdżającego zaś rozstawiana po mieście młodzież szkolna zgłasza okrzykami oraz rzucaniem kwiatów. Ks. Biskup przyrzekł w przyszłym roku Swojemu pobytowi wyznaczyć dłuższy czas, znależszy tu i tak gościnne przyjęcie i tak duże arcyceńnych zabytków.

Z Dyrekcji miejsc. Państw. Gimnazjum.

Nowomiasto. 1. Ostatnia konferencja rodzicielska w bieżącym roku odbędzie się w czwartek, dnia 2-go czerwca br. Początek o godz. 11,45 przed poł. Wobec tego, że jest to ostatnia konferencja wywiadowcza przed promocją i ze względu na konieczność zapoznania rodziców z pewnymi rozporządzeniami Kuratorjum i Ministerstwa W. R. i O. P., uprasza się o jaknajliczniejszy współdziałanie rodziców wzgl. opiekunów młodzieży.

2. Począwszy od czwartku, dnia 2-go czerwca br., przyjmować będzie Dyrekcja we wtórki i siątki od godz. 11,45—1 zgłoszenia nowych uczniów. Zgłoszenia należy skłatecznie do 25 czerwca br. Przy zgłoszeniach winni rodzice wzgl. Opiekunowie, przedłożyć metrykę urodzenia i świadectwo odejścia ucznia z ostatniej przez niego zwiedzanej szkoły.

3. Korzystając z okazji, Dyrekcja składa publiczne podziękowanie: a) p. Szerepińskiemu z Lekart, za podarowanie Zakładowi 1 trąbki i 1 klarнету w celu zorganizowania kapeli dętej przy gimnazjum, b) p. Gruduszkowskiemu z Nawry i p. Prusakowi z Łątkorka za okazaną przychylność Zakładowi z okazji tegorocznych wycieczek uczniowskich.

Alarm pożarny.

Nowomiasto. Póżaym wieczorem, bo około godz. 12 tej, nagle rozległ się po mieście ponury głos syreny pożarnej, wieszcząc zbudzonym ze snu a strwożonym mieszkańcom wybuch pożaru w mieście. Ale było tak — jak się to mówi — że z wielkiej burzy mały deszcz. Na drugim piętrze, w mieszkaniu p. Bienerta, a w kamienicy p. Lewalskiego w ulicy Sobieskiego zaczęły się tlić sprzęty domowe — podobno same dzieci były w domu. Atoli ogień od razu opanowano, skutkiem czego większej szkody nie wyrządził.

Na Macierz Szkołą w Gdańsku

złożył ks. arb. Chyliński z Mikolajk w administracji „Drwęcy” 5 zł.

Skinęła mu głową i udała się do swojej garderoby. — Ryszard Warski stał tymczasem w stajni obok rumaka Alego, pieścił ręką wysmakłą szyję szlachetnego zwierzęcia i spoglądał przed siebie w zamyśleniu.

— Jestem więc koniszwym, — rzekł do siebie. — Moi dawniejsi koledzy kręciłby z pewnością nosami i śmiało się pogardliwie z oficera, który tak nisko upadł. Nie przeczuwają oni jednak, ile szczęścia trzeba mieć, żeby tutaj, w Ameryce znaleźć podobne stanowisko, nie przeczuwają, jak tu ciężko jest zarabiać na życie w szczywy sposób.

Nie czuję się też wcale upokorzonym. Przeciwnie, jestem dumny z tego, że mogę zarabiać na siebie własnymi siłami i mam nadzieję, że potrafię każdemu dowieść, iż można być koniszwym, a pomimo to — skńczonym szlachetcem!

ROZDZIAŁ XVIII.

Głos telegrafu.

— Fred Webb siedział przy swem biurku i pociskał z zadowoleniem klucz aparatu telegraficznego, który miał przed sobą.

Miljoner zdolał doprowadzić do tego, że mu użyczone tego prywatnego aparatu, gdyż tym sposobem nie potrzebował pisać i powierzać posłańcowi swych depech, które były nieraz bardzo ważne i wpływały w znacznej mierze na targ pieniężny. Telegrafował najpierw do głównej dyrekcji poczt w Nowym Jorku, z którym miastem chce być połączony i nadawał depesze wprost od swego biurka. (C. d. n.)

Ogniste strzały.

Pan Ossowski, wójt i właściciel majątku Montowo, ugodzony ognistą strzałą referenta starostwa p. Soręgla, służył na sztandar Kółka rol. w Grodzisznie 30 zł, za co składam serdeczne „Bóg zapłać”.

W. Stiens, prezes Kółka rol.

Pociąg odciał dziecku lewą rękę i palec prawej nogi.

Nowemiasto. W czwartek, między godz. 5 tą a 6 tą w Kerberowie, pociąg z Lubawy do Nowego Miasta przejechał dziecko robotnika Droszlera, 2 lata liczące. Kierownik parowozu spostrzegł dziecko za późno i nie mógł zatrzymać pociągu. Koła pociągu odciały dziecku lewą rękę i palec od prawej nogi.

Odwieziono nieszczęśliwe dziecko do szpitala w Lubawie, lekarz ma nadzieję zatrzymania go przy życiu. Nieszczęśliwy jakiś los przesładuje rodzinę owego robotnika. Dwa lata temu bowiem utopiło się dziecko.

Z Pomorza.

Pobyt Najprzew. ks. biskupa Okoniewskiego w Brodnicy.

Brodnica. W dniu przybycia Dostojnego Gościa, miasto przybrało nader odświętny wygląd. Liczne piękne bramy triumfalne z pięknymi napisami powitalnymi, liczne girlandy, cały las chorągwi i sztandarów narodowych i papieskich nadawał miastu wygląd niecodzienny.

We wtorek, dnia 24 bm. na długo przed godziną trzecią ustawie się zaczęły szpalery wojska, towarzysztw, cechów, szkół, oraz organizacji przysposobienia wojskowego i t. d. Szpaler tworzone od Szkoły Wydziałowej przez ulicę Kamionkę, Mały Rynek, Hallera, Rynek, Fara aż do głównego wejścia fary. — Krótce przed godziną trzecią stawily się przy Szkole Wydziałowej Bractwa kościelne z chorągiewkami, obrazami i Dache-wiastwo.

Obecnych księży było 19 tu z czego najwięcej ks. Proboszczem naszej parafii na czele.

O godz. 3,25 pierwsi członkowie Tow. Cyklistów, którzy w liczbie około 20-tu na pięknie przystrojonych rowerach wyjechali Ks. Biskupowi do Tiwoli naprzeciw, oznajmili przyjazd Dostojnego Gościa. — Jego Exce-lencja przybył z Mszana samochodem w towarzystwie ks. dziekana Michnowskiego i swego ks. kapelana. Przed Szkołą Wydziałową powitał Najprzewielebniejszego Ks. Biskupa krótkim, lecz nader serdecznym przemówieniem p. Rada Dr. Karwat, członek Dozoru kościelnego, wznosząc okrzyk „Niech żyje” na cześć Dostojnego Gościa. Ks. Biskup dziękował za tak serdeczne powitanie. Przy śpiewie „Kto się w opiekę”, i dźwiękach orkiestry oraz dzwonów kościelnym ruszyła procesja.

Przed bramą chełmińską, zebrała się Rada Miejska, członkowie Magistratu, Korpus Oficerski, Kompania honorowa 67 pp. z sztandarem po jednej, zaś po drugiej stronie Bractwo Strzeleckie. Tu powitał Jego Exce-lencję p. Burmistrz wzniesł przemówieniem, zakończone okrzykiem na cześć Dostojnego Gościa, który podjęty przez liczne tłumy wiernych, rozległ się po całym mieście.

W pięknych słowach odpowiedział Ks. Biskup na słowa p. burmistrza, zapewniając, że mile go dotknęło serdeczne przyjęcie, jakiego doznał, a które się wy-słania świętym wyglądem miasta. Życząc miastu by zawsze było ostoją polskości i wiernym Kościołowi Świętemu, kończy Ks. Biskup okrzykiem na cześć miasta. Dalej pochód ruszył ku farze.

Kościół jak również kapliczka Kongregacji były rześkie oświetlone. Fara wypełniona była po brzegi, w presbiterjum zajęli miejsce reprezentanci władz cywilnych i wojskowych, delegacje towarzysztw i cechów. Sztandarów w presbiterjum 13. Chór św. Cecylii odśpiewał bardzo pięknie łacińską pieśń powitalną „Ecce sacerdos magnus” czyli „Oto Kapłan Wielki”.

U stóp wielkiego ołtarza odprawił Ks. Biskup krótkie modły a następnie odśpiewano przepisane modlitwy. Po modlitwach zajął miejsce Najprzewieleb-niejszy Arcypasterz na tronie biskupim, a ks. proboszcz Bielicki wygłosił nader piękną i serdeczną mowę po-witalną, na którą odpowiedział w wzniosłych słowach z tronu biskupiego Najprzewielebniejszy Arcypasterz. Następnie odbyła się za dusze zmarłych parafian wkoło kościoła procesja żałobna i modlitwy za spokój dusz. Przy wprowadzeniu Ks. Biskupa do plebanji p. Błędowska z Kongregacji Dzieci Marji wręczyła kosz kwiatów i deklamowała piękny wiersz powitalny.

O godz. 8,30 wieczorem zwiędził Ks. Biskup Szpi-tal Powiatowy. Najpierw Ks. Biskup udał się do ka-pliczki, gdzie po odśpiewaniu „Niechaj będzie pochwa-lony”, udzielił siostrom Arcypasterskiego błogosławień-stwa. W sali męskiej powitał Dostojnego Gościa p. Rada Dr. Karwat, ordynujący już przeszło 30 lat jako lekarz szpitalny. Za tak długą, ciężką i troskliwą pra-cę udzielił Ks. Biskup p. Rady osobne błogosławień-stwo. Chodząc od łóżka do łóżka rozmawiał z chory-mi i pocieszał.

O godz. 9 wieczorem zebrały się wszystkie miej-scowe towarzystwa i cechy przy szkole powszechnej. / pochodzie z orkiestrą na czele udano się przez laso przed plebanję, by Arcypasterzowi, który wy-szedł przed plebanję, słysząc hold. Orkiestra odegrała „Bóg cię Polsko”, tow. śpiewa „Halka” pod batutą Beresewskiego odśpiewano pieśń „Niebioss głoszą”

i „Chwalcie Boga”. Chór Kongregacji Dzieci Marji pod batutą p. org. Michalskiego odśpiewał „Ave Ma-ryja”. W imieniu całej parafii przemawiał naczelnik Sądu p. Marczak w podniosły sposób.

Na to przemówienie odpowiedział Ks. Biskup — dziękując za miłą i serdeczną niespodzianką manifesta-cyjną. Po odśpiewaniu pieśni „Wszystkie nasze dzien-ne sprawy” pochwaleniem Pana Boga pożegnał ks. Biskup.

Bardzo imponująco uwydatniła się wieża kościelna, iluminowana 125 żarówkami elektrycznymi.

Dnia następnego odbyła się katechizacja szkół w Gimnazjum, w Szkole wydziałowej oraz w Szkole Po-wszechnej.

W środę, o godz. 7,30 wiecz. zwiędził Ks. Biskup Sierociniec i Ochronkę. W serdecznych słowach powi-tała Dostojnika Kościoła Katolickiego Siostra Przełożona.

O godz. 9 wiecz. zebrał się przedstawiciele władz i urzędów oraz liczna publiczność wszystkich sfer do sal Domu Katolickiego na wieczorek towarzyski. Tow. śpiewa „Halka” pod dyktando p. Beresewskiego wy-konało kilka pieśni a orkiestra 67 pp. koncertowała. Po miłych i serdecznych pogawędkach opuścił ks. Bis-kup towarzystwo, udając się na spoczynek. Echa okrzyku „Niech żyje” towarzyszyły ks. Biskupowi.

W czwartek rano o godz. 8 celebrował przed ołtarzem Chrystusa Króla w kapliczce Najprzew. ks. Bi-skup cichą Mszę św. i bierzmował resztę parafian. Po południu odbyła się wizytacja kościoła i klasztoru.

O godz. 5,15 po poł. opuścił Dostojny Gość na-szą parafię udając się samochodem w towarzystwie czcigodnego ks. Proboszcza do sąsiedniej parafii Żmijewa.

W Brodnicy udzielił Arcypasterz sakramenta Bierzmowania około 4.000 parafianom.

KOMUNIKAT.

Do Okręgów i wszystkich Gniazd Sokolich Dzielnicy Pomorskiej.

Przypominamy Przewodnictwom Okręgów i Zarzą-dom Gniazd Sokolich Dzielnicy Pom. co następuje:

1. Wydaną przez Przewodnictwo Związku odezwę w sprawie plakiety i prosimy natychmiast urządzić w Okręgu (po gniazdach) składkę, choćby drobną i sumą tę przekazać do P. K. O. na konto nr 55—89 Warsza-wa, jednocześnie należy powiadomić Przewodnictwo Związku kartą pocztową o dokonanej wpłacie.

2. Zwracamy uwagę na 2-gą odezwę, która mówi o uczczeniu bohaterów obrony Lwowa, między którymi tak wielu naszych Sokolów spoczywa snem wiecznym, a gniazda, które do tego holdu się przylączą, bądźcie wyrzeć na listku, który kosztuje 5 zł, które należy przekazać na ten cel do „Sokola” Macierzy, Lwów, ul. Zimorowicza I. 8.

3. Nie wszyscy możemy brać udział w uroczy-skościach 60 lecia powstania pierwszego gniazda Soko-lego na ziemiach polskich, ale z obowiązku musimy w dniu tym wedle rozkazu najwyższej naszej władzy Sokolej urządzić spec. zebranie, na którym powinno się omówić w krótkich zarysach historję Sokolstwa nasze-go i zrobić wśród członków zbiórkę na rzecz sprawy Sokolej.

Zabrana fundusze należy przesłać niezwłocznie do kasy Związku, na konto nr. 55—89 do P. K. O. War-szawa. Wysokość zebranej kwoty z wymienieniem gniazd będą podane w organie Związku do powszechnej wiadomości.

Zbiorki te (zebrania) należy urządzić w dniu 2 go czerwca, bądźcie to niejako wielką manifestacją organi-zacyjną. Wszystkie bowiem nasze myśli powinny być w dniu tym skierowane na Lwów i wszyscy Sokoli powinni pamiętać i utrwalać w pamięci, jaką te uro-czystości Sokolstwo nasze święci.

W naszej Dzielni nie powinno być gniazda, które by nie wzięło udziału w tej zbiórce, nie urządziło ze-brania w dniu tak dla Sokolstwa drogim, jakim jest wyżej podana rocznica.

Spodziewamy się, że apel nasz nie pozostanie bez echa i ślemy Wam Sokole pozdrowienie Czołem!

Za Przewodnictwo Dzielnicy Pomorskiej Związku Tow. gimn. „Sokol”.

(—) Malczewski, sekr. (—) Wł. Samoliński, prezes.

Wściekły pies pokąsał w Warszawie cztery osoby.

Warszawa. Onegdaj nad ranem na rogu ul. Wol-skiej i Chłodnej ukazał się wściekły pies, który pokąsał cztery osoby, m. in. także policjanta, który go ścigał z rewolwerem w rękę i kilkoma strzałami zabił. Pies zdążył kąsić policjanta w chwili, gdy tenże repetował rewolwer. Wszystkie cztery ofiary przewieziono do za-klada pasturowskiego.

Tylko ten numer „Drwęcy”

ukaze się w tym miesiącu. Niech pamiętają o tem wszyscy, którzy na czerwiec jeszcze nie zapisali sobie „Drwęcy”. Teraz już trzeba się udać wprost na pocztę, albo poprosić listowe-go, aby odebrał pieniądze i zapisał ją na swej pocztce. Kto nie otrzyma pierwszych numerów „Drwęcy” na miesiąc czerwiec, niech się zwrócił do nas, przysyłając kwit pocztowy i donie-sie nam, które numery mu brakną. Brakujące numery nadesłamy za kwitem pocztowym i opła-tą porta.

Red.

Polepszenie bytu kolejarzy nastąpi niebawem. A z innymi urzędnikami jak?

Warszawa. Dnia 24 b. m. minister komunikacji przyjął przedstawicieli Polskiego Zjednoczenie Zawo-dowego. Delegaci związku w pierwszym rzędzie przed-łożyli ministrowi sprawę udzielania przez starych darów z łaski, prosząc o zwiększenie kredytów. O ile chodzi o zwiększenie kredytów na ten cel, to obiecał pan mi-nister sprawę tę przychylnie rozpatrzyć i załatwić. Przechodząc do sprawy uposażenia pracowników kole-jowych, minister zaznaczył, że w ministerstwie kumu-nikacji prowadzone są prace nad uregulowaniem upo-sażenia pracowników kolejowych, które przewidują po-lepszenie bytu kolejarzy. Sprawa ta w niedługim cza-sie zostanie załatwiona.

Prof. L. Urstein

obchodzi w b. roku 35-lecie pracy muzycznej. Licznie zebrana publiczność na koncercie jubileuszowym w War-szawie zgotowała mu serdeczne owacje.

Bohater dnia.

Lotnik Lindbergh, amerykańnik, przeleciał z Nowego Jorku do Paryża w 33 godz. bez lądowania.

Egzamin dojrzałości w Państw. Gimna-zjum Klasycznym w Bydgoszczy

zdali następujący pp.:
Balcer Edmund, Borzych Tadeusz, Brauer Witold, Duczmal Józef, Fabianowski Adam, Faliszewski Adam, Kantor Kazimierz, Krasieński Wiktor, Lewandowski Ka-zimierz, Miklasz Dezydery, Maichowski Leon, Neyman Stanisław, Nosel Jan, Pankauin Stefan, Pelikant Jan, Pietrykowski Jan, Rótkowski Stanisław, Stopa Włod-zimierz, Szałajda Bogdan, Szewc Wiktor, Sewed Edmund, Szymański Ferdynand, Taczak Zygmunt, Urbański An-toni, Wiśniewski Ludwik, Włoch Zenon, Zawitaj Janusz.

Nauczycielstwo wybrzeża przeciw działalności niemca ks. Reicha z Żarnowca.

Puck. Ogromne poruszenie i zrozumiałe zainte-resowanie wywołała tu opublikowana rezolucja nauczy-cielstwa północnej części pow. morskiego, przeciw ger-manofolskiemu wystąpieniu ks. proboszcza Kurta Reicha z Żarnowca. Żarnowiec jest jedna z największych wie-sok czyste kaszubskich, leżących tuż nad granicą nie-miecką, niedaleko morza. Ostatnie wystąpienie ks. Kurta Reicha w dniu 3 go maja doskonale go charakte-ryzuje jako zaciekłego germanofila. Do zebranych tłumnie w dniu obchodu rocznicy 3-go maja Kaszubów w Żarnowcu przemawiał nauczyciel tamtejszy p. Jasiń-ski. Prelegent mówił o znaczeniu konstytucji i przed-stawił stan Pomerza w owym czasie. W toku prze-mowy użył p. Jasiński pod adresem króla pruskiego Fryderyka Wielkiego określenia „złodziej”. Powiedrze-nie to spowodowało wystąpienie ks. Reicha, który po przemowie podbiegi do mówcy i z wielkim oburze-niem zaprotestował publicznie wywodom p. Jasińskie-go, uważając je jako kłamstwo. Nauczycielstwo pół-nocnej części powiatu morskiego dowiedziawszy się o tem postępku w b. tygodniu powzięło energiczną rezolucję protestującą.

Kacik sportowy.

Zawody międzyszkolne „piłki latającej” w Brodnicy zakończyły się świetnym zwycięstwem seminarjum lubawskiego, które po kolei pokonało seminarjum działdowskie, gimnazjum nowomiejskie, gimnazjum wąbrzeskie i wreszcie gimnazjum brodnickie.

Widz.

Ostatnie wiadomości.

Obrady Rady Naczelnej P. P. S. w Warszawie. — Przedstawiciele amerykańscy przybędą dziś do Warszawy celem podpisania układu pożyczkowego. — Wyjazd gen. Rozwadowskiego z Warszawy do Lwowa. — Przesunięła w min. Oświaty. — Banda włamywaczy pod kluozem.

Warszawa, 30. 5. Wczoraj przez cały dzień pod przewodnictwem pos. Chacińskiego obradowała Rada Naczelna P. P. S. Po referacie sytuacyjnym pos. Barlińskiego przyjęta została rezolucja referenta, stwierdzająca potrzebę jaknajszyczego rozwiązania obecnego sejmu i zarsządzenie nowych wyborów na podstawie obecnej ordynacji wyborczej. W II. części rezolucji, po ostrej krytyce działalności obecnego rządu, stwierdza opozycyjny stosunek P.P.S. wobec obecnego gabinetu. Jako całość opozycja ma być zasadą postępowania wszystkich organów partji i poszczególnych członków. W III. części rezolucji opowiada się przeciwko zamiarom oddania własności państwowej na eksploatację prywatnych kapitałów. Czwarta, ostatnia część rezolucji protestuje przeciwko przesładowaniu politycznemu. W dniu dzisiejszym dalszy ciąg obrad.

Delegaci konsorcjum amerykańskiego, rokujący z Polską o udzielenie pożyczki, spodziewani są w Warszawie w dniu dzisiejszym. Delegaci posiadają pełnomocnictwo do podpi-

sania umowy pożyczkowej. W kołach finansowych zapewniają, iż rokowania finalne ukończone zostaną w ciągu dnia dzisiejszego. Finalizacja rokowań obejmować będzie jedynie uzgodnienie poszczególnych punktów układu oraz dostosowania przepisów do realizacji pożyczki zgodnie z warunkami gospodarzem Polski.

Wczoraj w nocy opuścił Warszawę gen. Rozwadowski, udając się do Lwowa. Na dworcu żegnało go grono przyjaciół i znajomych.

W min. Oświaty przewidywane są nowe przesunięcia personalne. Usiąść mają na czele wydziału wyszali chrześcijańskich, Strzałkowski oraz kierownik praw kościoła prawosławnego M. Borowski.

Wczorajszej nocy ujęto w jednym z domów przy ul. Jerolimskiej bandę włamywaczy. Przy aresztowanych znaleziono obfity zapas narzędzi rozbojowych, jak łomów, noży itd.

Zimny maj.

Maj debiata już kończy, a prawie wcale nie dał nam ciepłych słonecznych dni. Ten miesiąc stawiony przez poetów jako najpiękniejszy — w tym roku zawiódł zupełnie, był chmurny i zimny i raczej przypominał późną jesień, niżeli najbardziej uroczą wiosnę. Spłynął nam nawet gradkami śniegu w oczy, wymroził gdsieniedzie warzywa i kwiecie drzew owocowych i uniemożliwił dziesiątki naznaczonych majówek.

Najgorzej jednak jest, że te niezwykle zimna w maju grożą poważnymi następstwami dla rolnictwa i ogrodnictwa.

Ruch towarzystw.

Nowemiasto. W środę, dnia 1. czerwca br. o godz. 4-tej po poł. odbędzie się w Ochronie miesięczne zebranie Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo. sekr. Jentkiewiczowa.

Lubawa. Nadzwyczajne walne zebranie z okazji 60-letnia Sokolstwa Polskiego, odbędzie się w czwartek, dn. 2-go czerwca br. o godz. 8-mej wiecz. w lokalu druha Ignacego Zielińskiego. Czołem! Zarząd.

Kurs dolara.

Warszawa, 30. 5. Dolar 8,92½, Tendencja utrzymana. Za 100 zł w Gdańsku 57,53—57,67.

Na redakcję odpowiedzialny: W. Stawicki w Nowemiście.

Farmark

na bydło, konie i kramny odbędzie się 8. czerwca br. w Rybnie. Soltys.

Przetarg.

Magistrat ogłasza niniejszem przetarg na wykonanie robót malarskich w rzeźni miejskiej, a mianowicie pomalowanie wszystkich ubikacji farbą olejną do wysokości piedestału, zaś wyżej farbą zwykłą.

Oferty w zamkniętych i zalakowanych kopertach z napisem „oferta na prace malarskie w rzeźni miejskiej“ należy złożyć w Magistracie do

dnia 3-go czerwca br. godz. 12-tej.

W tymże czasie nastąpi otwarcie ofert w obecności przybyłych ewent. oferentów. Magistrat zastrzega sobie dowolny wybór trzech najniższych ofert.

Lidzbark, dnia 27 maja 1927 r.

Magistrat.
M. Roehon.

OGŁOSZENIE.

Gazownia Miejska oddawać będzie w najbliższym czasie smołę.

Cena za 50 kg. smoły wynosi 16.— zł dla mieszkańców miasta, o ile takowi potrzebują smołę do własnego użytku i zgłaszają swe zapotrzebowanie najpóźniej do dnia 15-go czerwca br.

Handlarzom i osobom zamiejscowym oraz tym osobom z tut. miasta, które zgłaszają swe zapotrzebowanie po 15 czerwca br. oddawać się będzie smołę dopiero po 15. 6. br., o ile zapas starczy za cenę 20 zł za 50 kg.

Lidzbark, dnia 27 maja 1927 r.

Magistrat.
M. Roehon.

W dniu 9. kwietnia rb. ukazało się nowe rozporządzenie Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości (Dz. U. nr. 95—27) obniżające obowiązującą w obrotach kredytowych stopę procentową, a mianowicie nie może ona od dnia 14. maja br. przekroczyć 13% w stosunku rocznym.

Wobec tego płacimy z dniem 1. czerwca r. b. za wkłady dawniej złożone jako i nowe za wypowiedzeniem:

dziennem 6%
miesięcznym 7%
kwartalnym 9%
półrocznym 11%

wkłady dolarowe

za wypowiedzeniem:

kwartalnym 5%
półrocznym 6%

Nowemiasto n. Drwęcą, dnia 14. maja 1927 r.

BANK LUDOWY,

Spółdzielnia kredytowa z odpowied. nieograniczoną w Nowemiście nad Drwęcą.

BORK. PRUSKA.

REKLAMA jest dźwignią handlu

za anons oplaca się raz tylko! — klientele zyskuje się na zawsze!

ogłaszajcie w „DRWĘCY“

BILANS za rok 1926.

AKTYWA	zł		PASywa	zł	
	gr	gr		gr	gr
Papiery wartościowe	1 197	—	Udziały	251	25
Akcje	646	—	Fundusz rezerw.	1 637	41
Weksle	7 170	—	Rezerwa specjalna	1 000	32
Ruchomości	400	82	Fundusz emeryt.	501	17
Gotówka	1 402	—	Rezerwa depozyt.	10	85
			Banki	5 012	02
			Depozyta	2 269	17
			Do dyspozycji Walnego Zgromadz.	233	63
Suma	10 815	82	Suma	10 815	82

Liczba członków:

Na rok 1926 przeszło . . . 233 członków
W roku 1926 przybyło . . . 15 „
Na rok 1927 przechodzi . . . 248 „

Lipinki, dnia 27. maja 1927 r.

BANK LUDOWY,

Spółdzielnia kredytowa z odpowiedzialnością nieograniczoną,

Lipinki, powiat lubawski,

X. Wróblewski. Józef Kobylski. Alfons Kowalski.

Bacność! Sprzedaż inwenturowa.

Już tylko do 31-go bm. sprzedajemy po niższych cenach z naszego spichrza przy dworcu południowym jako też z Suszarni

makuch rzepakowy i Iniany kukurydzę rumuńską otręby żytnie

jak również

la destyl. smołę lepnik, papę węgiel górnośl. i drewno opałowe.

Landw. Grosshandels-gesellschaft

przy dworcu południowym telefon 2.

Skrzypce

oraz przybory do tychże jak: struniki, struny, podstawki, kluozie hobanowe i gruszowe, podbródki, smyki, włosie, żabki

mandoliny włoskie

struny do tychże, ochraniacze, medjatory. Kalafonja, kamertony jedno i czterogłosowe. Błaty do klawetu, pulpity. Futerały do skrzypiec i mandolin. Harmonijki ustne

poleca

Księgarnia „Drwęcy“,

Nowemiasto Rynek 4,
Lubawa ul. Gdańska 4,
Lidzbark Plac Hallera 15.

Swój do swego!

PRZYMUSOWA LICYTACJA

W czwartek, dnia 2. czerwca br. o godz. 2 po poł. sprzedawać będą na Majątku Wielka Wólka za gotówkę najwięcej dającymu:

1 fortepian.

Szukalski, kom. sądowy Lubawa.

Podaję do publicznej wiadomości, że droga prowadząca od Michała Szablewskiego przez moja rolę do zabudowania przy Wieczorkach, oraz prowadząca droga od zabudowania do Franciszka Kotłowskiego, jest do publicznego użytku wosnia

wzbroniona.

Te drogi były i są moją osobistą własnością

Apolonia Ryńska,
Z. Ryński.
Skarlin.

Odwołanie

moje w nr. 62 w gaz „Drwęcy“ nie dotyczy zeznań złożonych do komisji Wydziału Powiatowego.

Grelak.

Stoję przez cały rok

truciznę

na moim ogrodzie

Teof. Dąbrowski,
Zwiniarz.

Sprzedam moją 15 morg.

posiadłość

w całości lub pojedynczych ogrodach,

Mędrzycki,
Łąki.

Półkryty

powóz

w dobrym stanie, odda korzystnie. Zgłoszenia do eksped. „Drwęcy“.

Oberża

jedyna we większej kościelnej wsi wraz 20 morgów ziemi na sprzedaż. Bliższe warunki udzieli

Stienss, Gradziecno.

Udzielam gruntownych

lekcyj

na fortepianie.

Kto? wskaże eksp. „Drwęcy“.

Ford'a każdy

nowego mieć może już dzisiaj na niezwykle dogodnie raty: do 12, względnie do 18 miesięcy. Podczas pobytu w Zoppotach zgłóście się lub napiszcie zaraz pod adresem: „Zastępstwo Forda“ Zoppot które dostarcza również wszystkie części zamienne do wszystkich miejscowości Polski za zaliczeniem. — Na zdanie każdy otrzyma wszelkie wyjaśnienia, dotyczące najdogodniejszego kupna wozu, karoserji specjalnych, opon itd.

REPARUJE

i odpolerowuję FORTEPIANY

i pianina z złotych na czarne Bronisław Szynaka
Złotowo mistrz stolarski.

Gospodarstwo

60 morgowe dobrej ziemi łąka z torfem, kompletny żywy i martwy inwentarz z powodu innego przedsięwzięcia zaraz na sprzedaż. Cena podług ugody.

B. Wysocki,
Naguszewo pow. lubawski.

Maszynę do sieczki, centryfugę i meble

korzystnie na sprzedaż

Agnieszka Wiechowska,
Nowemiasto ul. Jagiellońska
Nr. 21.

Wykwalifikowana

POKOJOWA

może się zgłóścić do

Maj. Pręgowizna
p. Nowemiasto.

Bacność!

Mam stale na składzie

maszynę do szycia

Singer'a znane jako najlepsze. Sprzedaż ratami w 18 mies.

a przy gotówce udzielam wielki rabat.

Jan Ciszewski, Nowemiasto.